

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем

Кафедра комп'ютерної інженерії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з навчальної роботи

_____ Наталія ГОРБОВЦОВА

« ____ » _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Англійська Мова

для студентів

галузь знань	12 “Інформаційні технології”
спеціальність	123 “Комп'ютерна інженерія”
рівень вищої освіти	перший
освітня програма	Інженерія комп'ютерних систем і мереж
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	Денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	1
Мова викладання	англійська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі:

АЛЕКСАНДРУК Ірина, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (_____) « ____ » _____ 20__ р.
на 20__/20__ н. р. _____ (_____) « ____ » _____ 20__ р.
на 20__/20__ н. р. _____ (_____) « ____ » _____ 20__ р.

Розробники:

АЛЕКСАНДРУК Ірина, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів

_____ Валентин ДАВИДОВ

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри комп'ютерної інженерії

_____ Юрій БОЙКО

Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем

Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Голова науково-методичної комісії

Сергій РАДЧЕНКО

«__» _____ 2023 року.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування професійно орієнтованих комунікативних навичок та вмінь (рівня B1-B2) для ефективного вирішення професійних завдань в академічному та професійному оточенні в умовах полікультурного та багатомовного середовища. Дана мета досягається шляхом набуття практичного досвіду при роботі з різноманітними джерелами інформації та в умовно-реальних ситуаціях спілкування. Головним завданням курсу є ознайомлення засвоєння студентами загальнонаукової та професійної лексики; граматичними та синтаксичними структурами, характерними для наукового та професійного стилю письмових та усних текстів, вживаних в академічному та професійному середовищі, а також використання на практиці адекватних мовних засобів для здійснення ефективної комунікації в усній та письмовій формі.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- навчити майбутнього фахівця вільно орієнтуватися в сучасному інформаційному потоці з метою удосконалення іншомовних умінь і навичок;
- удосконалити комунікативні уміння й навички володіння англійською мовою при спілкуванні на ситуативні та професійні теми;
- формувати у студентів сучасні уявлення про реалії професійного життя в іншомовних країнах;
- розвинути уміння адекватно поводитися в різноманітних життєвих ситуаціях ділового та професійного спілкування;
- розвивати монологічне та діалогічне мовлення з використанням професійної термінології та засвоєних граматичних конструкцій;
- підготувати майбутнього фахівця до наукової діяльності, продовження освіти.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна є нормативною. Модель навчання носить модульний, циклічно-тематичний характер. Мотивацією при оволодінні іноземною мовою виступає професійна потреба студентів, які готуються стати висококваліфікованими фахівцями зі знанням однієї або кількох мов. З огляду на це однією з основних особливостей курсу «Англійська мова» в немовних вищих навчальних закладах є його розподіл на два напрямки – «Загальна мова» та «Мова для професійних цілей». Вони розрізняються за тематикою і лексичним складом навчального матеріалу, але ґрунтуються на однаковому граматичному матеріалі. Для успішного оволодіння дисципліною студенти повинні мати рівень володіння англійською мовою не нижче B1-B2. Оскільки дана дисципліна має комунікативну спрямованість, вона формує вміння, які перетворюють англійську мову на робочий інструмент, що дозволить майбутньому фахівцеві успішно вести професійну діяльність та постійно набувати нових знань відповідно до їх потреб.

4. Завдання навчальної дисципліни (навчальні цілі):

1. Переорієнтувати студентів у психологічному плані на сприйняття іноземної мови (англійської) як зовнішнього джерела інформації й засобу комунікації у сфері інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії;
2. Підготувати студентів до професійної комунікації в усній і письмовій формах;
3. Навчити студентів вбачати в англійській мові засіб одержання, розширення і поглиблення системних особистісних та фахових знань, а також засіб самостійного підвищення своєї професійної кваліфікації;
4. Розкрити перед студентами потенціал англійської мови як можливості розширення власних мовних, мовленнєвих, лінгвосоціокультурних та інших компетенцій.
5. Дисципліна спрямована на формування програмних компетентностей:
  - ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
  - ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії
  - ЗК7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
  - ЗК8. Здатність працювати в команді.
  - ФК11. Здатність оформляти отримані робочі результати у вигляді презентацій, науково-

технічних звітів.

– ФК15. Здатність аргументувати вибір методів розв’язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати, обґрунтовувати та захищати прийняті рішення.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1, знати; 2, вміти; 3, комунікація; 4, автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	знати:	Практичні заняття	модульні контрольні роботи та залік / іспит	до 45
1.1	<i>Фонетика:</i> інтонацію, акцентуацію і ритм, які притаманні англійській мові	Практичні заняття	Екзамен	5
1.2	<i>Лексика:</i> лексичні й лексико-граматичні одиниці загального і термінологічного характеру	Практичні заняття	Екзамен	7
1.3	<i>Граматика:</i> граматичні структури	Практичні заняття	Екзамен	7
1.4	<i>Говоріння:</i> лексико-граматичний матеріал в основних комунікативних ситуаціях неофіційного / офіційного та професійного спілкування	Практичні заняття	Екзамен	10
1.5	<i>Читання:</i> правила читання в звуковому й інтонаційному відношенні	Практичні заняття	Екзамен	6
1.6	<i>Письмо:</i> правила написання доповіді-реферату на задану тему, інструкції, офіційних документів (форми, анкети тощо), записки із запитом про надання простої інформації негайного значення	Практичні заняття	Екзамен	5
1.7	<i>Лінгвокраїнознавство і міжкультурна комунікація:</i> культуру і традиції англійських країн, правила мовленнєвого етикету	Практичні заняття	Екзамен	5
2	вміти:	Практичні заняття	модульні контрольні роботи	до 45
2.1	<i>Фонетика:</i> правильно й чітко артикулювати.	Практичні заняття	МКР	5
2.2	<i>Аудіювання:</i> розуміти мовлення, що відтворюється в природному темпі. Воно може бути академічним або професійним, вимовлятися чисто або з певним акцентом, носієм або не носієм мови; розуміти фактичну інформацію, пов’язану з навчанням, роботою, повсякденним життям; висловлювати власну точку зору, почуття, ставлення тощо, а також брати участь у бесідах на різні теми.	Практичні заняття	МКР	5
2.3	<i>Граматика:</i> оперувати граматичними структурами в усному і писемному мовленні, не спотворюючи зміст висловлювання; свідомо й правильно використовувати на рівні речень, фраз і надфразових єдностей, пов’язаних із найбільш передбачуваними ситуаціями репертуар більш складних граматичних структур	Практичні заняття	МКР	5
2.4	<i>Лексика:</i> активно використовувати в усному і писемному мовленні лексичні й лексико-граматичні одиниці загального і термінологічного характеру; уміти висловитись із деякими перефразуваннями на більшість тем, що	Практичні заняття	МКР	5

	зустрічаються в повсякденному житті та професійній діяльності студента та майбутнього фахівця; контролювати достатньо широкий лексичний репертуар			
2.5	<i>Говоріння:</i> використовувати засвоєний лексико-граматичний матеріал в основних комунікативних ситуаціях неофіційного й офіційного спілкування. Аргументувати свої позиції та чітко висловлювати власні міркування	Практичні заняття	МКР	10
2.6	<i>Читання:</i> знаходити та опрацювати спеціальну інформацію при читанні автентичних текстів з підручників, популярних і спеціалізованих журналів та джерел з Інтернету, а також при прослуховуванні усних доповідей, повідомлень, презентацій, пов'язаних з тематикою модулів та майбутньою професійною діяльністю	Практичні заняття	МКР	5
2.7	<i>Листьмо:</i> правильно графічно й орфографічно писати в межах активного лексико-граматичного мінімуму при виконанні відповідних навчальних завдань; перекладати терміни та фрази професійно-орієнтованого змісту з рідної мови на іноземну і навпаки; описувати події, демонструючи власне ставлення до того, що відбулося, відбувається або відбуватиметься; написати доповідь-реферат чи зробити презентацію на задану тему, скласти інструкції, тощо; заповнювати офіційні документи (форми, анкети тощо); писати записки із запитом про надання інформації негайного значення, висвітлюючи пункти, які вважаються важливими.	Практичні заняття	МКР	5
2.8	<i>Лінгвокраїнознавство і міжкультурна комунікація:</i> продемонструвати обізнаність у сфері культури і традицій країн, де використовується англійська мова, правила мовленнєвого етикету, специфіки професійної сфери тощо.	Практичні заняття	МКР	5
3	комунікація:	Практичні заняття	модульні контрольні роботи іспит (VII семестр)	до 5
3.1	ПРН17. Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською).	Практичні заняття	МКР	3
3.2	ПРН18. Використовувати інформаційні технології та для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях	Практичні заняття	МКР	2
4	автономність та відповідальність:	Практичні заняття	письмові модульні контрольні роботи	до 5
4.1	ПРН19. Здатність адаптуватись до нових ситуацій, обґрунтовувати, приймати та реалізовувати у межах компетенції рішення			5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.4	1.5	1.7	2.1	2.3	2.6	2.8	3.1	3.2	4.1
Програмні результати навчання (назва)	1.2		1.6		2.2	2.4	2.7				
	1.3					2.5					
№8. Вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових ідей.		+	+			+	+		+	+	+
ПРН12. Вміти ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди.		+							+	+	+
ПРН16. Вміти оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.		+	+	+					+	+	+
ПРН17. Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською).	+	+	+						+	+	+
ПРН18. Використовувати інформаційні технології та для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.	+	+	+	+					+	+	+
ПРН19. Здатність адаптуватись до нових ситуацій, обґрунтовувати, приймати та реалізовувати у межах компетенції рішення.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН20. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН21. Якісно виконувати роботу та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання

Рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами участі у практичних заняттях, написання письмових модульних контрольних робіт та складання заліку у I семестрі та іспиту у II семестрі. Внесок результатів навчання у підсумкову оцінку, за умови їх опанування на належному рівні:

- результати навчання 1.1 – 1.7 [знання] – до 45 %;
- результат навчання 2.1 – 2.8 [вміння] – до 45%;
- результат навчання 3.1-3.2 [комунікація] – до 5%;
- результат навчання 4.1 [автономність та відповідальність] – до 5%;

Форми оцінювання:

- **семестрове оцінювання:** Навчальний семестр складається із 2 змістовних модулів. Після завершення 2 модулів проводиться письмова модульна контрольна робота. Обов'язковим для допуску до іспиту є: участь у практичних заняттях з оцінкою не менше 18 та написання письмової модульної контрольної роботи з сумарною кількістю балів не менше 18. Замість модульної контрольної роботи можуть бути зараховані самостійно виконані студентом завдання за тематикою практичних занять. Протягом семестру студенти готують та презентують роботи за тематикою практичних занять чи тем, які вони самостійно обрали (які стосуються їхньої спеціальності).
- **підсумкове оцінювання (7 семестр):** форма іспиту – усна та письмова – який зорієнтований у своїх вимогах на рівень В2. Всього за іспит можна отримати від 0 до 40 балів. Умовою досягнення позитивної оцінки за дисципліну є отримання не менш ніж 60 балів. Оцінка за іспит не може бути меншою 20 балів.
- **умови допуску до підсумкового іспиту:** умовою допуску до іспиту є отримання студентом сумарно не менше, ніж *критично-розрахунковий мінімум* за семестр, 20 балів. Студенти, які протягом семестру сумарно набрали меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум у 20 балів, для одержання допуску до іспиту обов'язково повинні виконати додаткові завдання за тематикою практичних занять.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та презентація робіт, допуск до іспиту здійснюється у відповідності до “Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті”

7.2. Організація оцінювання

Контроль здійснюється за кредитно-модульною системою. Семестр складається з двох модулів. До структури кожного модуля входять три складові: аудиторна робота студента, самостійна робота студента, письмова модульна контрольна робота. Оцінювання поточної роботи студента відбувається за десятибальною системою, за такою схемою:

- *Аудиторна робота студента*
- *Самостійна робота студента*
- *Модульна контрольна робота:*

Національна 4-бальна система	10-бальною системою
Відмінно	9-10
Добре	8
Задовільно	6-7
Незадовільно	4-5
Не виконав жодного завдання	0
Відвідав заняття, але не працював	1

Не відвідав заняття	0
---------------------	---

Підсумкова оцінка за кожний змістовий модуль є середнім зваженим оцінок за аудиторну, самостійну і контрольну роботу, складає 40% результуючої суми балів за семестр і становить максимум 40 балів. Результуюча підсумкова сума балів за перший семестр розраховується як *проста накопичувальна* підсумкових балів за 1-й та 2-й змістові модулі та залік, який оцінюється максимум у 40 балів, і становить максимум 100 балів:

	VII семестр			Результуюча сума балів
	ЗМ I	ЗМ II	Іспит	
Максимальна кількість балів	30	30	40	100 (60+40)

Студентам, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* – для допуску до заліку обов’язково *необхідно скласти матеріал за темами, за якими виникла академічна заборгованість, написати модульну контрольну роботу, яка складається з двох модульних контрольних робіт, які виконували студенти в першій і другій половині семестру*. Рекомендований мінімум для допуску до заліку – *37 балів*.

При простому розрахунку отримаємо:

	7 семестр			Результуюча сума балів
	ЗМ I	ЗМ 2	іспит	
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

Шкала відповідності (за умов екзамену)

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90 – 100	Відмінно
75 – 89	Добре
60 – 74	Задовільно
1 – 59	Незадовільно

• **АУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТА**

Оцінка за національною шкалою / National Grade	Рівень досягнень % / Marks, %
„ВІДМІННО / EXCELLENT”	9-10
„ДОБРЕ / GOOD”	8
„ЗАДОВІЛЬНО / SATISFACTORY”	6-7
„НЕЗАДОВІЛЬНО / FAIL”	5-1
не відвідав жодного заняття / fail to attend any classes	0

• **МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА**

<i>Оцінка за національною шкалою / National Grade</i>	<i>Стовальна система / 100 Score system</i>	<i>Рейтинговий бал / Rate</i>
„ВІДМІННО / EXCELLENT”	90-100	20
„ДОБРЕ / GOOD”	75-89	16
„ЗАДОВІЛЬНО / SATISFACTORY”	60-74	12
„НЕЗАДОВІЛЬНО / FAIL”	35-59	8
не виконав завдання належним чином / fail to cope with tasks accordingly	10-34	0
не виконав жодного завдання / fail to cope with all the tasks	10 і нижче	0
не з’явився на контрольну роботу / fail to attend the control work	0	0

• **САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА**

<i>Оцінка за національною шкалою / National Grade</i>	<i>Рівень досягнень, % / Marks, %</i>
„ВІДМІННО / EXCELLENT”	10
„ДОБРЕ / GOOD”	8
„ЗАДОВІЛЬНО / SATISFACTORY”	6
„НЕЗАДОВІЛЬНО / FAIL”	4
не відвідав жодного заняття/ failed to attend any classes	0

Отже, рейтинг студента за засвоєння навчального матеріалу кожного модуля є сумою рейтингових балів за вказані вище складові модуля.

Максимальний рейтинг студента за один модуль становить 40 балів (аудиторна робота (10 балів) + самостійна робота (10 балів) + модульна контрольна робота (20 балів) = 40 балів). Національна оцінка навчальних досягнень студента за один модуль визначається так:

<i>Оцінка за національною шкалою за один модуль / National Grade per one module</i>	<i>Рейтинговий бал за один модуль / rate score per one module</i>
„ВІДМІННО / EXCELLENT”	36 балів і вище
„ДОБРЕ / GOOD”	30-35
„ЗАДОВІЛЬНО / SATISFACTORY”	20-29
„НЕЗАДОВІЛЬНО / FAIL”	19 балів і нижче

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал 19 і нижче повинні складати **екзамен**. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал 20 і вище отримують екзамен автоматично.

<i>Рейтинговий бал за один модуль</i>	<i>Оцінка за шкалою ECTS</i>
36 балів і вище	A
33-35	B
30-32	C
26-29	D
20-25	E

Під час **екзамену** студент отримує підсумковий рейтинговий бал, який є сумою семестрового рейтингового балу та екзаменаційного балу, а саме:

Національна екзаменаційна оцінка	Семестровий рейтинговий бал	Екзаменаційний рейтинговий бал	Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ECTS
„ВІДМІННО” / EXCELLENT	36 балів і вище	60	96 і вище	A
„ДОБРЕ” / GOOD	32-35	50	82-85	B
	30-31		80-81	C
„ЗАДОВІЛЬНО” / SATISFACTORY	20-29	40	60-69	D
„НЕЗАДОВІЛЬНО” / FAIL	19 балів і нижче	25	44 і нижче	E

Студенти, які мають підсумковий рейтинговий бал 80 і вище отримують екзамен автоматично. Решта студентів, а також ті, які бажають підвищити свій підсумковий рейтинг, повинні скласти екзамен.

Орієнтований графік оцінювання (7 семестр)

Форма оцінювання	Орієнтовний період для здійснення відповідної форми оцінювання
Модульна контрольна робота 1	грудень
Робота на практичних заняттях	з вересня по грудень
Добір балів / додаткова контрольна робота / презентації	грудень
Іспит	грудень

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка (за національною шкалою) / National grade	Рівень досягнень, % / Marks, %
Відмінно / Excellent	90 – 100%
Добре / Good	75 – 89%
Задовільно / Satisfactory	60 – 74%
Незадовільно / Fail	0 – 59%

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план практичних занять

8.1 Тематичний план практичних занять (7 семестр)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Практичне заняття	Самостійна робота
	Змістовий модуль 1 Сучасні технології та пристрої		
1	Тема 1. Сучасні технології у галузі ІТ	2	3
2	Тема 2. Сучасні пристрої	2	2
3	Тема 3. Програмне та системне забезпечення	2	2

<i>Змістовий модуль 2</i> <i>Дані. Бази даних. Проблеми, загрози та способи їх подолання. Перспективи в ІТ сфері</i>			
4	Тема 4. Обробка, систематизація та збереження даних	2	2
5	Тема 5. Хакерство та типи хакерських атак. Засоби подолання	2	3
6	Тема 6. Перспективи розвитку ІТ	2	3
7	<i>Модульна контрольна робота (усна та письмова частини)</i>	3	
Всього		15	15

Практичні заняття **15** год

Самостійна робота **15** год.

Екзамен у 7 семестрі

9. Рекомендована література:

Основні джерела:

1. Aleksandruk. I. The textbook for the students of the Radiophysics, Electronics and Computer Systems Faculty – specialism – Computer Engineering. – Kyiv “PrintExpress”, 2018. – Ч. 2А – 167р.
2. Aleksandruk. I. The textbook for the students of the Radiophysics, Electronics and Computer Systems Faculty – specialism – Computer Engineering. – Kyiv “PrintExpress”, 2018. – Ч. 2В – 151р.
3. Pchenko, Olha. The language of science. Semantics. Pragmatics. Translation Kyiv, 2009.
4. E. Glendinning, J. McEvan. Oxford English for Information Technolnogy. Second Edition. – Oxford: Oxford University Press, 2005.
5. Смирнова А.Н. Курс англійського язика для научних работников. - Ленинград, 1973.
6. Yahontova T.V. English Academic Writing for Students and Researches. - Lviv, 2002.
7. Верба Г.А., Верба Л.Г. Довідник з граматики англійської мови. - Київ: “Освіта”, 1994.
8. Karaban V.I., Chernovaty L.M. Practical Grammar of English. Vol. II. - Vinnytsa, 2006.

Додаткові джерела:

1. Гусак Т.М. Англійська граMATика на практиці: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 183 с.
2. Evans, Virginia, and Dooley, Jenny. New Round-Up 6. English Grammar Practice. Students’ Book. – Harlow: Pearson Education Limited, 2011. – 256 p. – CD-ROM – ISBN 978-1-4058-8882-0.
3. Leki I. Academic Writing. Exploring Processes and Strategies. - Oxford, 1998.
4. Murphy, Raymond. English Grammar in Use. – Cambridge: Cambridge University Press, 2012. – 380 p.
5. Vince, Michael, Paul Emmerson. First Certificate Language Practice. English Grammar and Vocabulary. – Oxford: Macmillan, 2003. – 343 p.
6. Thomson A.J., Martinet A.V. “A Practical English Grammar. Exercises 2” Oxford University Press, 1995.

Словники:

1. Загнітко А., Данилюк І. Великий сучасний англо-український, українсько-англійський словник. - К., 2010.

2. Мюллер В. Великий англо-український словник. – К.: Арій, 2008.
3. Пройдаков Е.М., Теплицький Л.А. Англо-український тлумачний словник з обчислюваної техніки, інтернету та програмування. – Вид. 1. – К. Видавничий дім «СофтПрес», 2005.
4. Cambridge Dictionary Online (n.d.). dictionary.cambridge.org
5. Longman Dictionary Online (n.d.). ldoceonline.com
6. MacMillan Dictionary Online (n.d.). macmillandictionary.com
7. Modern English-Ukrainian Dictionary. М. І. Balla. - Kyiv. "Chumatskiy Shliakh". - 2008. - 666p.
8. Oxford Learner's Dictionary (n.d.). oxfordlearnersdictionaries.com